

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

9. Aliæ quæstiones de sanctimonialibus dissoluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

sententia. Et in his omnibus non solum sufficit causa rationi consentanea, sed etiam debet esse manifesta, vt tradit Dominicus in *c. periculofo, citato*, quod ab omnibus recipitur. Nec satis est voluntas Præpositæ, sed præterea requiritur Episcopi, vel alterius Monasterij curam habentis auctoritas, qua facultatem scripto concedat, quod aiunt Ioannes Monachus, Dominicus, Francus, & ipse Nauarrus. Nam quamuis Constitutio Bonifacij Octaui, facultatem scripto traditam non requirat, requirunt tamen Concilium Tridentinum, & Pij Quinti Constitutio superius allata.

Septimò queritur, An sufficiat solus Episcopi consensus absque alia Superioris Regularis voluntate, & è contrario? Ratio dubitandi est, quoniam tum in Constitutione Bonifacij Octaui, tum in Concilij Tridentini Decreto, sub disiunctione ponitur consensus, siue voluntas, cum dicitur: *vel Episcopi, vel Superioris*. Deinde solus Episcopus, vel Superior Regularis ius habet includendi Moniales, ergo etiam concedendi ingressum ad eas. Respondeo cum Nauarro *Commen. 4. de Regulari. nu. 59. & 60.* Aut enim Monasterium est Episcopi solius iurisdictioni subiectum: aut exemptum quidem, sed Romano Pontifici proximè subditum: aut subiectum soli Superiori Regulari. Si primo, & secundo, Episcopus solus habet ius concedendi ingressum, auctoritate quidem propria, in Monasteria sibi subiecta; auctoritate verò delegata, in ea, quæ Romano Pontifici sunt proximè subiecta. Si verò tertio, solius est Superioris Regularis facultatem ingrediendi concedere, vt loco citato Nauarrus ait.

Octauò queritur, quando causa iusta, & manifesta crebrò contingunt, & Episcopus, vel Superior, aut alius longè absunt, an tunc etiam requiratur facultas scripto tradita? V. G. in Medicis, Chirurgis, & alijs supra memoratis? Respondet Nauarrus *Commen. 4. de Regulari. nu. 60.* minimè: quod probat à simili: In cæteris enim, in quibus ob euentuum frequentiam, & Superioris absentiam opus minimè est, vt scripto detur facultas, si tamen his generalis potestas fieret, eam scripto mandari oporteret.

Nonò queritur, An Episcopi, & alij Superiores Regulares ius habentes alijs concedendi facultatem, qua ingrediantur ad Moniales, ingredi ipsi quoque possint? Siquidem ingressus ad eas ipsis ratione sui muneris, & officij conuenit. Respondet Nauarrus *Commen. citato numer. 61.* Gregorium XIII. anno 1581. in constitutione, quæ incipit *Dubijs*, declarasse, ipsos posse ingredi: dummodo ea facultate non vtantur, nisi iustis, & necessarijs ex causis, & paucis, & non nisi senioribus, ac Religiosis viris sociati: alioqui fas illis non est ingredi.

Decimò queritur, An in censuras, & pœnas à Pio V. & Gregorio XIII. latis incidat is, qui ingreditur non ratione quidem alicuius facultatis sibi concessæ, sed propria auctoritate? Ratio questionis est, quia Pius Quintus, & Gregorius XIII. abrogant omnes facultates à Romanis Pontificibus, aut legatis Sedis Apostolicæ impetratas, aut concessas alicuius Privilegij, vel indulti beneficio: & interdicitur, ne vilis admittatur harum ratione facultatum. Ergo si quis propria au-

thoritate ingrediatur, celsuras, & pœnas in Constitutionibus irrogatas non contrahit? Respondeo, Censuris, & pœnis eum afficiendam vt tradit Nauarrus loco citato, Pius Quintus, & Gregorius XIII. declararunt, Constitutiones in hoc etiam locum habere, quoniam grauius peccant, qui sine legitima facultate impetrata ingrediuntur: qui item eos admittunt, eisdem pœnis subijciuntur.

Caput I X.

Alia questiones de Sanctimonialibus dissoluuntur.

PRIMO queritur, An plures Moniales in monasterium admitti possint, quam ex redditibus sustentari queant? Respondeo, in *cap. Periculofo, §. Sanè, De statu Regul. in sexto, ita statui: Distinctius in hibemus, ne in ea monasterijs Ordinum non Mendicantium, aliqua recipiantur de cætero in sorores, nisi quos poterunt de ipsorum monasteriorum bonis, siue prouentibus absque penuria sustentari, si secus actum fuerit, irritum decernentes.* Sic ibi. Hinc efficitur, vt si vltra numerum earum, quæ ali, & sustentari possunt, aliqua admittantur, nulla sit receptio in ijs Ordinibus foeminarum, qui bona in commune possident. At verò Concil. Tridentinum *sess. 25. cap. 4.* latius ita præcipit: *In monasterijs, & Domibus tam virorum, quam mulierum bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantum numerus constituatur, ac in posterum conseruetur, qui vel ex redditibus proprijs monasteriorum, vel ex consuetis elemosynis commodè possint sustentari.* Hæc Concilium. Quibus verbis tria comprehendit, quæ non erant in Constitutione Bonifacij Octaui. Nā comprehendit in primis Cœnobia virorum, & foeminarum; Bonifacius verò tantum Monialium. Deinde, Cœnobia tum Ordinum Mendicantium, tum non Mendicantium: Bonifacius verò solum non Mendicantium. Postremò, Concilium ponit verbum illud, commodè Bonifacius verò posuerat illud, absque penuria; Vnde sublata quæstio est, quam Ioannes Andr. in *Glossa* tractauit, An numerus Monialium possit augeri, dum modo absque penuria, quamuis non commodè sustentari queant? Respondit enim posse; at verò Concilium aperte dicit non esse plures recipiendas, quam quæ commodè ali possint. Et Pius Quintus in *Constitutione, quæ incipit CIRCA pastoralis*, hanc curam in Episcopum reijcit. **QVÆRÈS**, an hoc Decreto Concilij abrogetur consuetudo, qua Moniales, non nisi cum dote in monasterio recipiuntur? Respondeo, nihil certi Concilium de dotibus statuisse. Vnde de consuetudine iudicandum est, secundum ius commune, quo monasterium nihil potest accipere tãquam pretij pro ingressu: Dos verò Monialibus non datur loco pretij, sed tanquam alimētum, & vitæ subsidium. Deinde quæres, an in Monialium Cœnobia, vbi iuxta Concilij Decretum, Episcopus certum numerum constituit, liceat in locum Monialium deficientium, alias recipere, pacto, & conuentione iniuncta, de certa quantitate pecuniæ pro dote reddenda? Respondeo, si ius inspiciamus, & communem Doctorum sententiam sequamur, non licere. Nam ex *capit. Quoniam, & capit. Non satis de Simonia*, perspicuum est, fas non esse in recipientibus Monialibus pacisci de Dote tradenda: Si ve-

rò ratio consuetudinis habeatur, Moniales iure admittuntur etiam cum pacto dotis recipiendæ. Quidam, consuetudine cum iure conciliare contendunt, dicentes, iura prohibere dotem exigere tanquam pretium, non tanquam aliquid ad vitam necessarium. Consuetudo verò introduxit dotem non tanquam pretium, sed tanquam necessarium ad vitæ usus subsidiū. Cæterum hæc mihi conciliatio non placet, eo quòd iura vniuersim videntur pacta reddendæ, tradendæ quæ dotis, prohibere. Quare alij respondent, prohiberi quidem omne pactum dotis tradendæ ante ingressum, non tamen prohiberi receptionem Monialis cum dote, quam spontè tradit absque vilo pacto antecedente. Verum tamen hoc etiam responsum consuetudine minimè defendit. Quare mihi quidem verius apparet, quod alij traderunt, ius commune, in hac parte, consuetudine abrogari: nec mirum, si quidem potest abrogari. Nam quamuis iuris diuini sit, vt pro ingressu in Religioem nihil exigatur tanquam pretiū; hoc tamen est iure diuino, aut naturali ita prohibitū, vt dos accipiatur tanquam necessarium ad vitam Monialis alimentum. Sed ius Canonicum lege cauit, ne talis dos, aut elemosyna ex pacto, & conuentione recipiatur: & in hac parte consuetudo Iuri Canonico auctoritatem abrogauit. Non est igitur consuetudo, vbi recepta fuerit, damnanda.

S. Th. 2. 2.
q. 106. ar. 2.
ad 4.

Secundò quæritur, Quid statuerit ius Canonicum circa professionem Monialium, & circa rationem eas in monasterium admittendi, nimirum à quo, quando, & quomodo recipi debeant? Respondeo: in Concilio Tridentino sess. 25. cap. 15. de Regular. iure nouo prohiberi, quo minus in Religione tam virorum, quam mulierum professio fiat ante decimum sextum annum expletum: nec qui minore tempore, quàm per annum post susceptum habitum in Probatione steterit, ad Professionem admittatur: & nulla sit professio antea facta. Hæc ibi. Ante Concilium tamè Tridentinum professio poterat emitti à fœmina post duodecimum ætatis annum exactum, & professio valebat facta ante Probationis annum expletum. Eodem Concilio, & sess. cap. 17. de Regular. decernitur, vt si puella, quæ habitum Regularem suscipere voluerit, maior duodecim annis sit, nò ante eum suscipiat, nec postea ipsa, vel alia professio emittatur, quàm explorauerit Episcopus, vel eo absente, aut impedito, eius Vicarius, aut aliquis, eorum sumptibus ab eis deputatus, virginis voluntatem diligenter, an coacta, an seducta sit, an sciat, quid agat. Et si voluntas eius pia, ac libera cognita fuerit, habueritque conditiones requisitas iuxta monasterij, & Ordinis regulam, & monasterium fuerit idoneum liberè ei proficere licet. Cuius professionis tempus ne Episcopus ignoret, teneatur Præfecta monasterio, eum ante mensem certorem facere. Quòd si non fecerit, quandiu Episcopo videbitur, ab officio suspensa sit. Insuper cap. 16. statuitur, vt liberè omnino fœminæ Religionis institutum profiteantur, nec ipsæ Moniales vllas renunciations, obligationesue bonorum, & hereditatum faciant, ante duos menses professionem proximè antecedentes. Sic enim habet Concilium: Nulla renunciatio, aut obligatio antea facta

etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuscunque causæ piæ valeat, nisi cum licentia Episcopi, siue eius Vicarij facta intra duos menses proximos ante professionem: ac non alia intelligatur effectum suum fortiri, nisi secuta professione: aliter verò facta, etiam si cum huius fauoris expressa renunciatione, etiam iurata, irrita sit, & nullius effectus. Et paulò infra: Ex Nouitijs, vel Nouitiæ bonis, tempore quo in Probatione est, ante professionem, exceptio victu, & vestiu, quocunque preterito à parentibus, vel propinquis, vel curatoribus nil monasterio tribuatur. Quin potius ipsi Nouitijs abeuntibus ante professionem, omnia restituantur, quæ sua erant: & Episcopus per censuras Ecclesiasticas, si opus fuerit, compellat. Hactenus Concilij verba, vbi id, quòd statuit, nullam renunciationem valere; locū non habet in puellis, quæ educationis, & institutionis solius gratia in monasterijs recipiuntur; neque in testamētis, vel vltimis voluntatibus Monialium, quæ in Probatione versantur, neque in elemosynis, si quas ex suis bonis erogauerint. Nam Concilium absolutè, & simpliciter solum ait: Nulla renunciatio, aut obligatio. QVAERES, an si renunciatio ante susceptum habitum, siue ante ingressum in Religionem facta sit, valeat? Respondeo, valere: nam Concilium loquitur de renunciationibus factis post ingressum in monasterium, & habitum susceptum ante professionem, nimirum tempore Probationis. Si tamen facta esset voluntate Religionem suscipiendi, tanquam facta in fraudem huius Constitutionis, irrita habenda esset. Quòd item addit Concilium: Abeuntibus Nouitijs omnia sua bona restituantur: intelligendum est, etiam cum fructibus, si qui fuerint ex illis percepti, deductis tamè alimentis illius temporis, quo fuerint in probatione. Præterea, idem Concilium eadem sess. cap. 18. anathemati subijci omnes cuiuscunque qualitatis, vel conditionis tam Clericos, quàm Laicos, vel Regulares qualibet dignitate fungentes, si quomodocunque aliquam virginem, vel viduam, vel aliam quamcunque, præterquam in casibus in iure expressis, ad ingrediendum in monasterium, vel ad suscipiendum habitum cuiuscunque Religionis, vel ad emittendam professionem coegerint, & qui consilium, auxilium, vel fauorem dederint, vel quoquo modo scientes presentiam, vel consensum, vel auctoritatem interposuerint: & contra, qui quoquo modo sine iusta causa impederint virginum, vel aliarum mulierum voluntatem vel accipiendi, vel voti emittendi. Ita Concilium. Quo fit, vt puella per vim in monasteriū inclusa, inde sit educenda, etsi quid dāni passā est, rescindendum impensis eorum qui vim intulerunt. Itè, colligitur, vt patres, & fratres, qui filias sororesque, vel habitum Religionis suscipere, vel votum, aut professionem emittere cogunt, in eadem communicationem incurant. QVAERES, an eam poenā contrahat pater, qui filiam naturalē ea lege hæredem instituit, vt Monialis fiat, si minus ad monasteriū bona pertineant, & filia pro alimentis habeat tantummodo viginti quinque aureos: nam videtur filia quadam ratione ad ingrediendum compelli? Respondeo, minimè, quia Concilium vitur verbo coegerint, at coactio non est nisi cum vis inferatur. In exemplo verò producto, causa potius est filiam ad ingrediendum in monasterium inducens, quàm cogens, eo quòd cum naturalis sit, non legitima, ius ad hæreditatem nò habet; & proinde libere potuit pater illam ea lege instituire hæredem. Præterea idem Concilium

eadem

eadem sessione. ca. 10. statuit, vt Episcopi, & ceteri Superiores Monialium diligenter attendant, vt ad-moneantur Sanctimonialia saltem semel singulis mensibus confessionem peccatorum facere, & sacrosanctam Eucharistiam suscipere: & prohibet Synodus sanctissimum Christi corpus intra Chorum, vel septa monasterij, & non in publica Ecclesia asseruari, non obstante quocumq; indulto, aut priuilegio. Item, præcipit, vt præter ordinarium confessarium, alius extraordinarius ab Episcopo, & alijs Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, & assignetur, qui omnium Monialium confessiones audire debeat.

QVAERES, An confessarij huiusmodi in Cœnobijs Monialium, quæ sunt in cura, & potestate Religiosorum, examinandi sint ab Episcopo, an verò à Superiore ipsius Ordinis? Respondeo, à Superiore, cui Moniales sunt proximè subiectæ: propterea quod illæ sint ab Episcopi iurisdictione exemptæ. Et cap. 11. decernit Concilium, *In monasterijs, seu Domibus virorum, aut seminarum, ad que pertinet animarum cura personarum secularium, præter eas; que sunt de illorum monasteriorum, seu locorum familia, persone tam Regulares, quam seculares huiusmodi curam exercentes, subijti immediate in his, que ad dictam curam, & sacramentorum administrationem attinent, iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cuius diocesi sunt sita: nec ibi aliqui, etiam ad nunc amonibiles deputentur, nisi de eiusdem consensu, ac præiudice examine per eum, aut eius Vicarium faciendò.*

Tertio queritur, quid ius statuerit de confabulationibus, & colloquijs cum Monialibus? Respondeo: *In cap. Definimus 18. quæst. 2. ex octaua Synodo sancitum est, vt quando necessaria vitæ ad Moniales deferuntur, ea extra ianuam suscipiat Abbatisa: Et si contigerit, vt aliquam propinquam suam videre Monachus voluerit, in presentia Abbatisæ, cum ea Moniali propinqua confabuletur modice, & breuiter, & ab ea statim discedat. Et in Concilio Cabilonensi 2. Carolo Magno coactò Canon. 55. dicitur: Abbatisa cum viris, Clericis, siue Laicis, horis minime commodis non loquatur. Et Can. 56. A vespera vsque ad Primam, nec Abbatisa, neque aliqua Sanctimonialium cum quibuslibet viris vllum colloquium habeat, nisi necessarium, quod euitari non possit: & tunc illud coram testibus habeat. Demum Can. 61. dicitur: Sanctimonialibus cum nullo viro colloquium habere liceat, nisi in Auditorio, & ibi coram testibus.*

Quarto queritur, An Moniales suscipere debeant Sacramenta à Parocho, siue Presbytero, in cuius Parochia situm est monasterium. Quæstio intelligitur de iure communi, non speciali, quod ex priuilegijs Romanorum Pontificum existit, vel ex aliqua consuetudine vsu approbata descendit: item intelligitur de Sanctimonialibus Episcoporum iurisdictioni subiectis, non de exemptis, cuiusmodi sunt eæ, quæ Ordinum Mendicantium, vel Monasticorum Superioribus proximè subijciuntur. *Panormitanum in cap. dilectus de cap. Monach. numer. 17. docet, Cœnobia Monialium in hoc esse Parocho communi iure subiecta, sicut olim Monachorum omnium Cœnobia subijciabantur Episcopo, in cuius diocesi erant constituta. Addit deinde idem Panormitanus, passim esse vsu receptum, vt Episcopus sanctimonialibus sibi proximè subiectis presbyterum det, qui ipsis*

Sacramenta subministret: quem Cappellanum appellant.

Quinto queritur, Quænam sceminarum Canonica: um secularium nomine in iure accipiantur, & an sint eiusmodi Canonice scemina: verè, ac simpliciter Religiosæ; an item vitæ regula vitæ ab Ecclesia approbata? Respondeo: *In Clement. Attendentes, De statu Monacho, dicit: Illas quoque mulieres, que vulgo dicuntur Canonice seculares, & vt seculares Canonice vitam decant, non renuntiant, nec professionem aliquam facientes, per locorum Ordinarios si exemptæ non fuerint, suæ si verò exemptæ fuerint, Apostolica auctoritate præcipimus visitari: Per hoc tamen non intendentes earum statum, regulam, seu Ordinem approbare. Et in ca. Indemnitatibus, §. supra dictis, De elect. in 6. dicitur: Sunt iuxta quarundam prouinciarum consuetudinem, mulieres, que nec proprijs renuntiant, nec professionem faciunt Regularem, sed viuunt, vt in secularibus Ecclesijs Canonice: nec tamè earum statum, Ordinem, seu Regulam intendimus approbare. Hæc ibi.*

Sciendum est, in Germania, & Flandria esse mulieres, quæ simul congregantur, & instar Canonice Regularium viuunt, ac Diuinas laudes, & preces recitare, & cantare solent, & vulgo dicuntur Canonice seculares. Sed hæc non sunt verè, & proprie Religiosæ: nec enim trium votorum professionem emittunt, & proinde nulla lege clausulam seruare coguntur. Præest vna cæteris, quæ Abbatisa, aut Præposita vocatur, quæque non solum in alias Canonice, sed etiam in Clericos aliquando iurisdictionem, & potestatem habet, eo quòd huiusmodi Clerici, sint ipsius auctoritate Ecclesijs, siue Cappellis Canonice Collegio subiectis præfecti: vt colligitur ex cap. Dilecta, De Maiorit. & obedient. De his mulieribus tradit Glossa, intelligi id, quod dicitur in cap. Quicunque, 12. quæstion. quint. ad finem, vbi insinuat ex Concilio Triburiensi Sanctimonialia proprium habere, de quo testari queant. An verò talium Canonice viuendi ratio reproberetur in dubium vocatur. Glossa in eo cap. videtur asserere, esse iure communi damnatam in cap. Perniciosam 17. quæstion. 2. vbi habetur: Perniciosam, & detestabilem consuetudinem quorundam mulierum, que licet neque secundam Regulam S. Benedicti, neque Basilij, aut Augustini viuunt, Sanctimonialia tamen vulgò censeri desiderant, aboleri decernimus. Cum enim iuxta Regulam S. Benedicti degentes in Cœnobijs, tam in Ecclesia, quam in Refectorio, atque Dormitorio communiter esse debeant, propria sibi vendicant receptacula, & priuata domicilia. Hæc ibi. Ac verò quicquid Glossa tradiderit, non est huiusmodi Canonice viuendi ratio à iure damnata. Nam in Clementina, attendentes, & cap. Indemnitatibus supra citatis, Bonifacius Octauus, & Clemens Quintus, quamuis, vt Religionem non approbent, non tamen improbant eam viuendi normam, & institutum. **OBIECTES**, Cum sub Regula S. Benedicti huiusmodi Canonice viuunt, sit inde, vt verè, & simpliciter Religiosæ sint? Respondeo, non satis esse si sancti Benedicti, Regulam seruent ex quadam parte, & simul in vnum Collegium conuocata retineant eundem vitæ modum, ac normam, eodem vestitus genere videntes, & vni tanquam capiti subiectæ, in idem Orationarium ad psallendum, & in communem locum ad edendum conuenientes, quoniam professionem nullam

*Naui. conf.
s. 1. & conf.
s. 2. de re-
gularib.*

nullam emittunt. Hinc etiam colligitur, (quod rectè Nauarrus annotauit) Moniales, quæ nomine Turris nouæ Speculorum in Vrbe vulgo appellantur, non esse verè, & propriè Religiosas: & propterea non esse cogendas clausuram seruare, ob id, quod nulla trium Votorum professione solemnè sese adstringunt, & proinde his legibus, & regulis, quibus alligantur verè, & propriè sanctimoniales, minimè tenentur: potius enim oblatæ, quàm Moniales dici possunt, ac debet. Idem iudicium est de ijs Monialibus, quæ communiter Tertiariæ vocantur, seu Tertij Ordinis Sancti Benedicti, quæ solemnem professionem non emittunt. Verum harum alia sunt, quæ tribus votis, ac solemnè professione obligantur, & hæc verè, & propriè Monialium nomen, & rationem sibi vendicant, & clausuræ, & cæteris iuris Canonici legibus obstringuntur. Alia verò sunt, quæ nullam votorum professionem faciunt, atque hæc Sanctimoniales verè, & propriè non intelliguntur, quamuis in vno eodemque domicilio simul habitent: & cum proprium possidere queant, testandi ius habent, nec Canonica clausuræ seruandæ legibus tenentur obstrictæ.

Caput X.

De Abbatisa quam vocant, & de Sanctimonialium Cænobys.

P R I M O queritur, Quo modo sit Abbatisa eligenda? **R**espondeo: In Concilio Tridentino Sess. 25. ca. 7. de Regularibus modum præscribi his verbis: *Abbatissa, & Priorissa, & quocumque alio nomine Præfata, vel Præposita eligatur nã minor annis quãdraginta, & que octo annis post expressam professionem laudabiliter vixerit: quod si his qualitatibus non reperiat in eodem monasterio, ex alio eiusdem Ordinis eligi possit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præest, videntur, ex his, que in eodem monasterio annum trigessimũ excesserint, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerint, Episcopo, vel alio Superiore consentiente, vna eligatur. Duobus verò monasterijs nulla præficiatur. Et si qua duo, vel plura quocumque modo obtinet, cogatur, vno excepto, intra sex menses cætera resignare. Hæc ibi.*

S e c u n d o queritur, Qua ratione in electione Abbatisæ, suffragia ferri debeant? **R**espondeo, In Concilio Tridentino eadem sess. 25. cap. 6. districtè præcipi, vt in electione Superiorum quorumcumque Abbatum temporalium, & aliorum Officialium, ac Generalium, & Abbatissarũ, atque aliarum Præpositarum suffragia ferri debeant secreta, ita vt singulorum eligentium nomina nunquam publicentur, nec voces, aut suffragia absentium per alios substitutos suppleantur. Quod si alio modo electio fiat, sit irrita: & qui alio modo se eligi permiserit, ad omnia officia in Religione obtinenda inhabilis existat. Sic ibi. Potest tamè ab lens suum suffragium, aut votem scripto mittere, vel cõstituire Procuratorem, secundum Constitutiones cuiusque Religionis, vt Congregatio Cardinaliũ cõsuevit, & declarauit: quod referatur in Priuilegijs Minimorũ, & Fratrum Ordinis S. Hieronymi in Hispania, verbo *C O N C I L I V M*. In electione quoque Abbatissarum potest Episcopus, vnã cum suo Vicario, vel Secretario, vel

alio, quem ipse ad id sibi afsuerit, & delegerit suffragia, siue vota cuiusque Monialis ore tenus expressa audire.

T e r t i o queritur, An Abbatisa post electionem debeat confirmationem accipere? **R**espondeo, de confirmatione Abbatisæ nihil esse in iure constitutum. At verò in *Clement. Attendentes, de statu Monachorum*. videtur tanquam certum poni, eam confirmari solitam, cum dicitur, eam benedici debere intra annum à suæ confirmationis tempore. **Q** u æ r e s, à quonam confirmari debeat? **R**espondeo, si exempta sit, & Romano Pontifici proxime subiecta, ab eo, vel ab alio eius auctoritate est cõfirmanda: Si verò exempta nõ sit, Monachorum, siue Religiosorum Præfectio subiecta, ab eo confirmationem accipit. Si sit in Episcopi iurisdictione, & potestate, ab eo confirmatur: nam per confirmationem iurisdictioni conferitur. Ergo exempta, ab Episcopo confirmari nequit.

Q u a r t o queritur, An Abbatisa post confirmationem egeat benedictione, seu consecratione? **R**espondeo: In *Clement. Attendentes, de statu Monachorum*. dicit: *Si atinimò, vt quæuis ad regimen Abbatissarum assumpta, in monasterijs, in quibus Abbatisæ sunt solite benedicti, intra annum à suæ confirmationis tempore computandum, munus benedictionis suscipiant: alioqui à iure suo, nisi subsit causa rationabilis, prorsus se nouerit cecidisse. Hæc illo in loco.* Ergo vbi moris non est Abbatisas benedicti, benedictione non egent. Et fieri potest, vt annotauit Glossa, vt quamuis olim benedicti consecuerint, nunc minimè soleant. **R**ogabis, vnde nam consuetudo illa internosci queat? **R**espondeo cum Glossa: si de consuetudine constat, quadraginta annorum spatium probata, censetur Abbatisa de more benedicti: Si verò defuendo sit per quadraginta annorum spatium probata, non eget benedictione. Quod si intra idem tempus varietas sit, ita vt alia benedicantur, alia minimè, liberũ est Abbatisis benedictionem suscipere, aut non suscipere. Notat item Glossa, vbi Abbatisæ de more benedicuntur, eas iustis de causis excusari, quæ benedictionem non petunt ob morbum; aut quia is, cuius est benedicere, recusat, aut legitimè non potest; aut quia Abbatisa nondum pacificam possessionem adeptæ est.

Q u æ r e s in super, à quo benedictionem accipere debeat Abbatisa? **R**espondeo, in eadem *Clementina dicit*, ab illis, ad quos spectat iure communis, vel peculiari confirmatio Abbatisæ. **R** v r s v s **Q** u æ r e s, Vtrum benedictio Abbatisæ possit iterari? **H**ugo negat, quia est veluti quædam consecratio. Alij verò affirmant, quamuis negent Abbatis benedictionem iterari posse. Glossa ait, quæri debere quid in hac re curiæ Romanæ usus habeat. **E**go certè causam nullã video, cur sit iteranda benedictio Abbatisæ. Nam si dixeris esse repetendam, si Abbatisa alteri secundo Monasterio præficiatur, cuius Abbatisæ de more benedicuntur, dicam ego sufficere, si, cum est in primo Monasterio ad præfecturam electa, benedictionem acceperit, vbi est quoque vsu recepta Abbatissarum benedictio. Certi autem iuris est, ait Glossa, huiusmodi benedictionem esse simplicem, & non qualis est benedictio Abbatis, qui per benedictionem ius habet primam Clerici

Tonsu.